

Lokalhistorisk Forening for Lønstrup og Omegn

Arkivet: Bugten 4, Lønstrup, 9800 Hjørring

Postadresse: M. Kabelsvej 62, Lønstrup, 9800 Hjørring. Tlf. 98 96 01 27

E-post: havkystfolk@mail.dk SE nr.26 51 31 38



30. december 2004

Kære venner og medlemmer af Lokalhistorisk Forening

Med ønsket om et godt nytår sender vi hermed en lille rapport fra arkivet.

Arkivet

Efter endnu et indbrud i arkivet, hvor vi var så heldige, at tyvene åbenbart blev forstyrret og derved måtte efterlade vores computer ved hoveddøren, så vi os nødsaget til at skaffe en båndmaskine til sikkerhedskopiering af arkivets data, som efterhånden fylder så meget, at det vil være umuligt at brænde alt på CD.

Endelig fandt vi også et forsikringsselskab som ville forsikre vort indbo. Da der ikke er tyverialarm på Dagcentret, og vi har til huse i anden mands ejendom, var det ikke så lige en sag, at finde et selskab, der ville

I foråret fik vi tømrer Bent Olesen til at lave et ekstra bord i arkivet, vi købte en ekstra reol og efterfølgende ommøblerede vi arkivet, så indretningen blev mere praktisk.

Efter nytår skifter vi arkivets registreringsprogram Arkibas til en ny udgave, som er Windows baseret. Det nye program giver mulighed for at alle data senere kan lægges på nettet til glæde for alle, der søger i lokal- og slægtshistorie.

Forespørgsler og afleveringer er stadig stigende. Vi har haft rigtig mange besøg fra uddannelsesinstitutioner af næsten enhver art. Spændende afleveringer er det også blevet til. Bl.a. flere albums med fotos optaget af den kendte geolog Axel Jessen, bl.a. dette af sømærket på Rubjerg Knude, som blev erstattet af Rubjerg Knude Fyr i år 1900. Desuden en stor aflevering fra Maarup Menighedsråd. Protokoller m.v.

Sammenslutningen af Arkiver (SLA)

Foreningen er medlem af Lokalarkiver i Nordjylland (LANA) og SLA. Det er ikke altid positivt at være med i den store arkiververden. SLA foreslog en stor kontingentforhøjelse i 2003, alternativ til dette var et medlemskab uden stemmeret!!! Desuden ønskede de at alle arkiver skulle have åbent mindst en gang ugentligt. Begge forslag blev heldigvis nedstemt på generalforsamlingen. Resultat blev mindst en månedlig åbningstid og en mindre kontingentforhøjelse, som de fleste forhåbentlig kan klare.

Kort efter generalforsamlingen meddelte SLA arrogant, at de vil kæmpe videre for at få den af dem foreslåede åbningstid. Der har været mange protester fra hele landet - også fra os. Argumentet for den ugentlige åbningstid skulle være at det ville være umuligt at lave et ordentligt arkiv, museum og bibliotekssamarbejde, og arkiverne ikke formidlede nok.

Hertil har vi svaret, at vi aldrig har haft problemer med samarbejdet. De frivillige arkiver, har som alle andre arkiver i SLA en offentlig annonceret åbningstid, som er et af kravene for at være med, og i øvrigt åbner vi alle efter aftale, for de, der ikke har mulighed for at komme i den annoncerede åbningstid. En service, som de store arkiver med lønnet personale ikke kan opfylde i samme grad. Med hensyn til formidling, må SLA have for lidt kendskab til sine egne medlemmer. De frivillige arkiver bruger utallige timer på arkivet, timer på tidspunkter som ikke skal dikteres af SLA, og er nogle af de mest aktive til at udgive årbøger, invitere til lokalhistoriske vandringer, foredrag, udstillinger mm.

Generalforsamlingen i år bar også præg af opstanden fra den frivillige verden. Indtil videre sker der ikke flere kontingentstigninger og åbningstiderne fastholdes.

Kurser m.v.

For at holde os ajour med love og regler, nye tiltag m.v. i arkiv- og museumsverden deltager vi i kurser og møder arrangeret af Sammenslutningen af Lokalarkiver.



Folk og huse

Der arbejdes støt videre på at finde historien bag husene i Lønstrup. Et stort, men også meget spændende projekt.

“Den gode historie” og lokalhistoriske vandringer

Siden 1987 har vi året rundt og især om sommeren lavet udstillinger og lokalhistoriske vandringer, hvor vi har fortalt “Den gode historie” om Lønstrup, folk og huse.

Vi har/er desuden med i den landsdækkende “Gode historie” – for skoleelever, som løber af stabelen hvert andet år.

I 2004 barslede Danmarks Turistråd også med et projekt “Den gode historie”. Feriefonden støttede projektet massivt, og vi regnede selvfølgelig med at vore vandringer ville være en del af Lønstrup Turistforenings “Gode historier”, nu hvor der var penge til at lave et hæfte om aktiviteterne, annoncering m.v.

Men sådan skulle det ikke gå. Turistforeningen bad i stedet Allan Normann Sørensen om det. Han er en af fiskeriforeningens udstillingsfolk. Deres begrundelse var: *“han kunne være behjælpelig med nogle arrangementer som et led i Den Gode Historie, idet han, med sin faglige baggrund, kunne give vandringen en vinkel på arkitekturen og bygge-stilen, samt at han selv har oplevet mange af byens personligheder for år tilbage.”* De mener åbenbart ikke, at lokalhistorisk forening har den fornødne kendskab til de lokale forhold!.

At være konkurrenter til turistforeningens arrangementer ville vi ikke spille tid på. Derfor havde vi ingen vandringer i 2004, bortset fra dem vi holdt for foreninger, skoler m.v. som henvendte sig direkte til os.

Talrige gange har vi spurgt om det var muligt at få lokale arrangementsplakater ind i turistforeningens udstillingsstander, men er hver gang afvist med, at den kun er til turistforeningens egne arrangementer. At der er forskel på foreninger har vi kunnet se det sidste halve års tid, hvor fiskeriforeningens plakat har været udstillet i standen!.

I turistforeningens årsberetning og i pressen kunne vi i foråret læse, at turistforeningen havde planer om at udgive “Den lille by ved havet”. Vi gjorde dem opmærksom på, at vi havde rettighederne, og planen var derefter, at vi skulle prøve at udgive bogen i fællesskab. Foranlediget af bl.a. ovenstående besluttede vi at udgive bogen alene, og meddelte samtidig foreningen, at de ikke skulle markedsføre sig på grundlag af vore arrangementer, og der ikke ville komme noget til deres aktivitetskalender.

Udstilling

En mulig løsning af vort udstillingsproblem viste sig, da vi i 2003 af en mangeårig badegæst Kirsten Wilhelm fik tilbudt at købe et gammelt badehus. Huset, der er meget velholdt, er bygget af for længst afdøde snedkermester Søren Pedersen og er indvendig dekoreret med små vignetter af kunstmaleren Margrethe Loerges.

Vi vil i dette hus – med åbne døre – kunne lave en fin lille fotoudstilling om naturkatastrofen samt badelivet gennem de sidste 130 år. Ud over at huset har udstillingsmæssig værdi for os, er det også et stykke unikt kulturhistorie, da der ikke findes flere badehuse af denne type i Lønstrup.

Vi kikkede på flere muligheder for placering af huset, men fandt ligesom Hjørring Kommune, at det mest relevante – og mest tilgængelige – sted var ved redningsstationen.

Hjørring kommune føjede deres ide til placering af huset ind i forslag til lokalplanen. Da, der ingen indsigelser kom til forslaget og planen godkendtes i foråret regnede vi med at alt på plads, men det var det ikke. Vi måtte lave en ny ansøgning om byggetilladelse, som vi så fik i september 2004. Der skal skræbes en del maling af huset inden nymaling kan finde sted. Måske kan vi være så heldige, at huset kan indvies på “Historiens dag” 2005.

Lønstrup gamle Redningsstation

Sammen med Lønstrup Fiskeriforening ejer vi stadig den gamle Redningsstation, hvortil vores forening gennem ansøgninger til amt og kommune har skaffet kr. 238.000 til en tiltrængt renovering, som murermester Otto Abrahamsen netop har afsluttet med hjælp af frivillige fra begge foreninger.

Fiskeriforeningens nej til at lade båden “Marly” stå permanent inde eller ude, mens vi laver udstilling om sommeren har gjort, at vi de sidste tre år har opgivet at udstille i huset. Set i lyset af, at båden ikke en eneste gang i de tre år har været ude, har vi svært ved at forstå deres argument for at sige nej til at lade båden stå som en fast del af udstillingen i skolernes sommerferie – eller alternativt at sætte den ud i dette tidsrum. En alternativ gruppe under fiskeriforeningen laver stadig udstilling i redningsstationen. En udstilling, som vi hverken kan eller vil lægge navn til. I pressen kan vi læse at formanden for Lønstrup Fiskeriforening Svend Bjørnager, som også er formand for Lønstrup Turistforening, planlægger at bruge huset i forbindelse med projektet “Den gode historie” næste år.....se mere under dette emne!!

Computer-Cafe

I forbindelse med vores ansøgning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet i 2002 søgte vi om penge til at lave et skrivestue på den gamle skole. Dette projekt har været lang tid undervejs. Vi havde sammen med Dagcentret møder med kommunens IT-afdeling, og de lovede at være os behjælpelig med at sætte nogle af deres brugte PC'ere op, idet vi kun havde råd til at købe en computer med tilhørende scanner, printer og programmer samt betale for trækning af kabler og opsætning af stik til to computere.

Først fik Dagcentret en op i et rum ved siden af gymnastikrummet. De blev i foråret udskiftet med to, som efter ønske fra Dagcentret blev placeret i det store rum nedenunder. Her har Dagcentret undervisning hver uge.

I efteråret rykkede vi for de lovede computere til rummet ovenpå og kort før jul kom de. Her står nu en printer og 3 computere, hvoraf den ene er tilsluttet Internet, desuden vil den af os indkøbte computer med printer og scanner kunne trækkes lokalet, når vi har åbent i arkivet. I åbningstiden vil vi være behjælpelige med lave slægtsforskning m.v. på nettet.

Arbejdsgruppe vedrørende bedre sandstrande i Hjørring kommune

Siden efteråret 2003 har vi deltaget i gruppen, hvis øvrige deltagere var sommerhusforeningerne Grønne Klit, Nørlev Strand af 1986, Mårup Strand, Fuglebakken, Skallerup Præstegård, Mårup Kirkes Venner, Skallerup Klit Feriecenter og Hjørring kommune.

Der er afholdt 4 møder samt et afsluttende møde med Udvalget for Teknik og Miljø.

Emnerne har været: Strandrensning/evt. med hjælp fra Arbejdsmarkedsrådet, rivning af stranden, kørsel på stranden faskiner, adgangsveje til stranden, ridning på stranden, adgangsmulighed til toiletter, forsikrings spørgsmål ved trapper, bompunge/P-afgift ved kørsel på stranden, nye sommerhusområder, kystsikringsanlæg, forsøg med trykudligningsrør, sandfodring på stranden, ny strandbeskyttelseslinie

Som en udløber af arbejdet blev det aftalt med Lønstrup Turistforening, at de skulle ansætte en person i jobtræning til forskellige opgaver i Lønstrup området. Samtidig aftaltes det at denne person kunne udføre strandrensning i samarbejde med den kommunale strandrensning, hvilket iværksættes i sommeren 2004.

Godkendelse af gruppens forslag til at anlægge trapper til stranden ved Flakket og Løbet er nu så langt, at de kan opsættes til sommer.

Projekter/arrangementer

Vinterferien

I vinterferien prøvede vi noget helt nyt. Leif og Linna Salomonsen stillede velvilligt deres værksted og keramiske ovn til rådighed for glasmageri. Linna, som har arbejdet en del glas, var instruktør for en stor flok børn og nogle få voksne, som fik klov at være med. Det blev en stor succes. Fantasien blev puttet på glas, rammer, relieffer, smykker m.v.

Collage, masker, maleri var et af ugens øvrige programpunkter. Alle aktiviteter optog børnene med digitalt kamera og video. Til slut blev der inviteret til fællesspisning i Lønstrup gamle Biograf, Børnene havde smurt Landgangsbrød i massevis til forældre, bedsteforældre og andre som efterfølgende var til premiere på ugens uredigerede filmoptagelser optaget af alle de deltagende børn og på filmen fra "Fra istid til rumtid" optaget af Christina, Mads, Mille og Ane, Filmen, var optaget med professionelt udstyr fra Nordjyllands Medieværksted, hvor børnenes også klippede den.

Landdistrikternes uge 2004

Igen i år deltog vi i Landdistrikternes Uge. På Strandfogedgården i Rubjerg arrangerede vi sammen med Foreningen NORDEN Hjørring Hirtshals Sindal Løkken/Vrå og Vendsyssel Historiske Museum en dag, hvor vi var ude for at lede efter vikinger. Sporene efter dem fandt vi 36 børn og voksne, inden vi drog hjem til gården for at bage vikingebrød og ride på Lotte, Anne og Thomas islandske heste. En dag med græskarlygte og papirmageri blev det også til.

Collage-Workshop

Sidst i oktober havde vi i Lønstrup gamle Biograf en spændende workshop med instruktion i tegne-maleprogrammet Paint Shop Pro 8.1. En af Danmarks dygtigste på dette område designer og forfatter Britt Sallingboe var instruktør. 10 voksne og 2 børn arbejdede i to dage med billedredigering, grafik, billedkunst, plakat- og collage fremstilling

"Fra istid til rumtid"

Igen i år har vi haft flere Fortælle/billedværksteder for børn med fortællinger fra istid til rumtid.

I sommerferien havde vi som sædvanlig er ugeforløb. Denne gang valgte vi at være på Strandfogedgården i Rubjerg hele ugen, som bød på glasmageri, vandreture på toppen af Lønstrup Klint, hvor vi igen fandt potteskår og flint, som satte fantasien i sving.

Der var vikingeaktiviteter: Bål, snitning i træ, brænding af vikingeperler.

Der blev tegnet og malet og sidst men ikke mindst fik vi igen besøg af middelalderarkæologen Jan Simmen – et krav fra børnene. "Blodige middelalderfortællinger og blanke sværd i sikre omgivelser" var temaet. Han fortalte nogle spændende historier, viste nogle af de ting han selv har lavet, bl.a. ringbrynjen, som man kunne få lov at prøve, hvis man altså kunne bære den. Han var instruktør i bueskydning, hesteskokastning, spydkast, stenkast m.v., og som noget helt nyt var der også vikingedans på programmet. Det var meget festligt. Der blev fotograferet og billedbehandlet på computer, optaget video af ugens aktiviteter, som efterfølgende skal redigeres til en film om en uge på klinten.



I 2005 er følgende under planlægning

"Den lille by ved havet"

I 1977 udkom bogen "Den lille by ved havet". Bogen, der var skrevet af kunstmaler og forfatter Margrethe Loerges, blev en stor succes og var hurtigt udsolgt. Vi har besluttet at genoptrykke bogen, som stadig vil være meget aktuel. Den er godt skrevet og har et stort og flot billedmateriale. Arvingerne efter Margrethe Loerges har for nogle år siden overdraget rettighederne til at genoptrykke bogen til os. Vi har indhentet et tilbud på genoptryk af bogen og har søgt banker, sparekasser og lokale butikker og firmaer om støtte. I skrivende stund har vi til vores store glæde modtaget tilsagn om støtte på i alt kr. 15.000 og køb af bøger for kr. 15.000 fra følgende: Sparekassen Vendsyssel, Nordjyske Bank, Vendsyssel tidendes Fond, Monroe-Fonden, Mårup Huse, Quan Smykker og Butik Merete. Vort håb er at kunne præsentere bogen til i Påsken 2005. Evt. overskud ved salg af bogen vil blive hensat til yderligere formidling af Lønstrup og omegns historie og en børnebog om Lønstrup, som vi har arbejdet på et stykke tid.

"Historiens dag" – søndag den 22. maj

Det skal være en oplevelse for hele familien. Derfor skal det være på en søndag! Med den begrundelse har kulturminister Brian Mikkelsen besluttet, at den første "Historiens Dag" skal afholdes søndag 22. maj 2005. Selve dagen kan blive en familiedag, hvor man sammen drager ud for at få fortalt en bid af den historie, der omgiver os.

"Man kunne jo forestille sig en familiedag med oldeforældre, bedsteforældre, forældre og børn, der gjorde det til en fast tradition at være sammen om enten et lokalt arrangement eller en familieudflugt til et museum eller et fortidsminde. Målet er, at vi alle får et bedre kendskab til vores kulturarv og en større bevidsthed om, hvad historien betyder, og hvordan binder den os sammen som familie og som folk. Men det gør ikke spor, hvis det også bliver hyggeligt," siger kulturminister Brian Mikkelsen.

H. C. Andersen og Rubjerg

Under besøget på Børglum Kloster i 1859, var H. C. Andersen på tur til Rubjerg den 3. august:

"Vi kjørte efter Frakost ud til Rubjerg Klitter, Vognen holdt ved et Bondehuus, vi gik over Marken ind i Tjørne, der voxte med grønne Bær, som blive gule, det var en heel Fiiltring at komme igjennem, nogle Klitter vare med Leerjord eller Mergel, de dannede Klinter, som ved Bovbjerg, andre vare næsten det nøgne hvide Sand, Vinden tog fat et Sted og Sandet stod i Veiret, saa at jeg troede at det var Røg, ~ Søen susede. Vi laae paa Klitterne. Saae en flygtende Hare da vi kom. Ingen Smaasteen fandtes. Rubjerg Kirke laae eensom under Klitterne"

I samarbejde med Vendsyssel Historiske Museum planlægger vi et arrangement på samme dag.

Kystens malere, digtere og komponister – de kendte og ukendte – amatører og professionelle

Strukturreformen er på vej, kommuner sammenlægges, grænser nedbrydes, og nye muligheder opstår. Hjørring, Hirtshals og Løkken-Vrå kommuner bliver efter al sandsynlighed slået sammen, hvilket betyder, at vi får en kommune med et meget stort kystområde, et kystområde der i forvejen har meget tilfælles: En historie, hvor skudehandelen med Sørlandet i Norge var en vigtig del gennem flere århundreder, fiskeriet og turismen. Formålet med projektet, hvortil vi har søgt penge hos Indenrigs- og Sundhedsministeriet, er at samle kystens beboere og besøgende gennem musiske aktiviteter, der kan være med til at skabe netværker på tværs af alle grænser, være med til at sætte projekter i gang, på sigt skabe nye arbejdspladser og styrke fælleskabet i nogle kystsamfund i stadig bevægelse. Aktiviteterne vil være en kombination af udstillinger, billed- og skriveværksteder, oplæsning, sangaftener m.v.

Støtte til projekterne i 2004

I 2002 og 2003 fik vi i alt 200.000 til aktiviteter for børn og voksne, men i 2004 gav vores ansøgning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke noget resultat. Til gengæld fik vi fra Kulturministeriet (Amatørernes Kunst og Kultur Samråd) først 30.000 og siden yderligere 10.000 til instruktørløn til projektet "Digitale briller". Hjørring Kommunes Arrangementspulje støttede annoncering af projekterne



På jagt efter fortidens spor. Lønstrup klint efterårsferie 2004

Tak til Lønstrup Cafe-Bio, Vendsyssel historiske Museum, Foreningen NORDEN, Lønstrup Aktivitetscenter og Nordjyllands Mediecenter for husrum og godt samarbejde i året der gik



Strandfogedgården efterårsferien 2004



Tak til Købmandsgården i Lønstrup, som i alle årene velvilligt har støttet vore børneprojekter ved at sponsere saft, juice, frugt og brænde til vikingebålene. Desuden støtte til fællesspisningen, som børnene arrangerede i vinterferien.



Redigering af filmen "Fra istid til rumtid" på Nordjyllands Mediecenter 2004

Tak til billedkunstlærer Malene Svenninggaard, grafiker Trine Nielsen, billedkunstner Pernille Marryat, billedkunstner/fotograf Lisbet Hvid Hermansen, glasmager/elmand Linna og Leif Salomonsen, redigerings-instruktør Hans Nielsen, middelalder-arkæolog og journalist Jan Simmen, designer og forfatter Britt Sallingboe, mediestuderende Jakob Østergaard Jensen samt hesteførerne Anne, Thomas og Lotte Olesen for stor hjælp og godt samarbejde omkring aktiviteterne.



Glasmageri i Leif Salomonsens værksted vinterferien 2004

Klar til at tænde bål ved Strandfogedgården i Rubjerg sommerferien 2004